

Talouden ja toiminnan toteutuminen 2022

Yhteistoiminta

27.3.2022

Yhteistoiminta

Toiminnan kuvaus

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveystalouden ostot Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymältä (Kymsote) sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Lisäksi kyseinen kohta sisältää muita vähäisempiä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksia.

Yhteistoimintaan kirjautuu pelastuslaitoksen ja Kymsoten kaupungin palvelusopimuksen mukainen toteutuma.

Toimintaympäristön muutos

Kouvolan kaupungin ja Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän (Kymsote) välinen palvelusopimus vuodelle 2022 on hyväksytty kaupunginhallituksen kokouksessa 20.12.2021. Palvelusopimukseen kirjataan maakunnalliset kärkihankkeet ja yhteiset kehittämiskohteet 2022 sekä raportoinnin ja talouden seurannan toteuttaminen vuoden 2022 aikana. Kuntalaskutus toteutuu tuotehinnoittain erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelut/ koti-, asumis- ja hoivapalvelut osalta. Aikuisten ja lasten sosiaalipalveluiden laskutus perustuu kiinteään rahoitukseen. Kuntakohtainen jäsenmaksu ensihoidon ja erityisvelvoitteiden osalta on euroa/asukas. Työmarkkinatuen kuntaosuuden laskutus sekä kuntayhtymän ulkopuolelta hankittujen hoiva- ja hoitopalveluiden laskutus toteutuu läpilaskutuksena. Palvelusopimuksen liitteenä on talouden ja toiminnan seurannan raportoinnin toteuttaminen kuntakohtaisesti palveluketjuittain ja palveluittain yhteisesti sovittujen indikaattorien pohjalta.

Kymsote oli alun perin suunnitellut vuodelle 2023 huomattavan suuria euromääräisiä palkkaharmonisointeja, mutta ne toteutettiin jo vuonna 2022. Kymsoten hallituksessa 17.3.2022 § 76 päätettiin, että palkkaharmonisaatio toteutetaan vuoden 2022 aikana. Hallituksen kokouksessa 7.4.2022 päätettiin toteutuksen mallista ja esitettiin valtuustolle lisätalousarviota sen toteuttamiseksi. Kouvola ja myös muut Kymenlaakson kunnat ottivat hyvin selkeästi kantaa palkkaharmonisaation toteuttamiseen ja maksatuksen vaihtoehtoihin useamman kerran jo aiemmin. Jäsenkuntien edustajat esittivät neuvotteluissa, että palkkaharmonisaatio toteutettaisiin vuodelle 2023 alun perin suunnitellun harmonisoinnin osalta vasta joulukuussa 2022, jolloin kustannusvaikutus vuodelle 2022 jäisi mahdollisimman pieneksi.

Kouvolan kaupunki on edellyttänyt Kymsoten vuoden 2022 palvelusopimuksessa talouden tasapainottamistoimenpiteiden raportointia. Kymsoten ilmoituksen mukaan talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan toimenpidekohtaisesti ja euromääräisesti tilanteesta. Kaupunki on edellyttänyt Kymsotelta reagointia niiden toimenpiteiden osalta, joista ei arvioida saavutettavan asettuja säästötavoitteita. Myös muihin mahdollisiin kustannuksiin negatiivisesti vaikuttaviin poikkeamiin tulee reagoida viipymättä.

Kotihoidossa ja asumispalveluiden palveluketjun taloudentoteutumisen osalta merkittävä riski oli, ettei palvelutuotannon osalta edetä palveluiden rakenteen monipuolistamisessa ja siihen liittyen on vaarana kalliiden ostopalvelujen lisääntyminen nykyisestä erityisesti asumispalveluiden osalta. Perhehoidon kehittäminen ja palvelutuotannon laajentaminen eteni suunnitelman mukaisesti.

Psykososiaalisten ja kehityksellisten palveluissa asiakkuuksissa ja suoritemäärissä oli edelleen suuria alue- ja kuukausikohtaisia eroja. Yhtenä toimintaan vaikuttavana muutoksena ovat toimipisteiden muutokset, joista suurimpana toukokuusta alkaen toteutuksessa ollut Kouvolan miepä-poliklinikkatoiminnan kokoaminen yhteen Lukko-taloon.

Terveyden ja sairaanhoidon palveluissa vuodelle 2022 talousarvioon sisällytetyt taloutta tasapainottavat toimenpiteet toteutuivat siltä osin kuin niitä on voitu toimeenpanna. Talousarviokäsittelyn yhteydessä sovitut pienten terveystalouksien ja hammashoitolan toiminnan jatkoa koskevat neuvottelut aloitettiin syksyllä. Avoimia toimia ei pystytty täyttämään, joten se on

kompensoinut palkkaharmonisoinnin kustannuksia, jotka ketjulle on kohdistettu. Medisiinisen osaston 6A säästövaikutus oli arvioitua pienempi, koska osastolta vapautunut henkilöstö on pääosin siirtynyt muihin Kymsoten avoimiin toimiin, ja hoidettujen potilaiden määrä kustannuksineen ei ole käytännössä pienentynyt. Ratamosairaala ja Kaiku- puhelinpalvelu aloittivat toimintansa.

Kouvolassa sijaitsevan terveydenhuollon päivystyksen määräaikainen sopimus on päättymässä 31.12.2024. Kouvola on saanut poikkeusluvan 6.3.2017 ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen päivystyksen järjestämiselle. Tilanne on tärkeä edunvalvonnallinen kohde. Yhteinen tahtotila on siihen, että Kouvola tulee säilymään ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen päivystys. Kymsote ja Kouvola tekivät asiasta yhteisen lausuman keväällä Sosiaali- ja terveysministeriöön.

Palo- ja pelastustoimen alueellinen järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alusta Kotkan kaupungilta (isäntäkunta) hyvinvointialueelle ja liikelaitos puretaan. Kertynyt ylijäämä palautetaan jäsenkunnille.

Riskianalyysi

Kotihoidossa ja asumispalveluiden merkittävimmät riskit liittyivät edelleen henkilöstön saatavuuteen ja työssä pitoon sekä rahoituksen riittävyyteen. Vuokratyövoiman käyttö on laskenut edellisestä vuodesta, mutta vuokratyövoimaa on kuitenkin jouduttu käyttämään suunniteltua enemmän eikä niiltä osin tasapainottamistoimenpiteet toteudu. Asumispalveluiden osalta on jouduttu edelleen lisäämään ikääntyneiden asumispalvelun ostopaikkoja sairaaloiden ruuhkautuneiden tilanteiden ja osastosulun takia. Omaishoidontuen palveluissa olevien palvelumuutoksiin liittyy siirtymäaika, jonka vuoksi säästötavoitteet näkyvät viiveellä.

Kaikkien palvelujen osalta riskit riittävän koronan aiheuttamiin työssä poissaoloihin ja ylipäätään työntekijöiden saatavuuteen. Tämä puolestaan vaikuttaa työhyvinvointiin ja osaltaan lakisääteisten palvelujen toteutumiseen.

Omistajakuntien ja kuntayhtymän yhteinen kuntajohtajien neuvottelukunta on kokoontunut kuukausittain vuoden aikana. Neuvottelukunnan kokouksissa raportoitiin kuntayhtymän toiminnan ja talouden toteutumasta. Kuntajohtajien kokouksissa raportoitiin toiminnan ja talouden toteutumasta omistajakuntien edustajille. Kymsoten ja omistajakuntien yhteistyökokouksissa käsiteltiin toiminnan toteutumista sekä sovittiin tarvittavista valmisteluvastuista sekä valmistelun vastuuhenkilöistä. Lisäksi yhteistyökokouksissa tarkennettiin Kymsoten omistajakunnille toimittamaa kuukausiraportin toteutumaa. Talouden ja toiminnan osalta oli tärkeää saada Kymsotelta tarkemmin alatasoille kohdentuvaa talouden raportointia sekä ennustetta toimintavuoden toteutuman osalta.

Talous

Yhteistoiminnan toimintakate toteutui 15,5 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana.

Palo- ja pelastustoimen osalta toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Talousarviomuutoksena oli huomioitu hyvinvointialueuudistuksen rahoituksesta johtuen jäsenkuntien vuoden 2022 maksuosuuden tarkennus, josta Kouvolan osuus oli 374 662 euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden toimintakate ylittyi 15,4 milj. euroa. Palvelusopimuslaskutus toteutui 15,6 milj. euroa korkeampana huomioiden alijäämän kattamisen sekä pakollisen varauksen purun (373,4 milj. euroa).

Kymsoten tilikauden 2023 tulos on 23,4 milj. euroa ylijäämäinen, joka vastasi edellisten tilikausien kumulatiivista alijäämää. Kuntayhtymän tuloslaskelman mukaan toimintatuottojen kertymä on 904,6 milj. euroa (eli 14 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän). Kuntayhtymän toimintatuottoihin on kirjattu noin 15 milj. euroa valtionavustuksia Covid19 –pandemiaan liittyen. Toimintatuottoihin on kirjattu jäsenkunnilta laskutettu alijäämä yhteensä 88,6 milj. euroa, josta Kouvolan osuus on 43,6 milj. euroa.

Kuntayhtymän toimintakulujen toteutuma on ollut 870,8 milj. euroa (toteutuma suhteessa muutettuun talousarvioon 101,6 %). Toimintakulujen toteutuma on alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 107,0 % eli ylitys 57 milj. euroa. Henkilöstökulut toteutuivat 1,3 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua suurempina. Palveluiden ostot toteutuivat 102,3 % muutettuun talousarvioon nähden. Aineet ja tarvikkeet ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,4 milj. eurolla. Avustukset (omaishoidon tuki, vammaisten tuet, työmarkkinatuen kuntaosuus) pienehi edelliseen vuoteen verrattuna 2,7 milj. euroa. Muut toimintakulut ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden 3,2 milj. euroa.

Kouvolan kaupungin palvelusopimuksen mukaisen maksuosuuden toteutumaa seurattiin kuukausittain.

Yhteistoiminta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	1 000	0	1 000	975	-25	97,5
Tuet ja avustukset	1 000	0	1 000	974	-26	97,4
Muut toimintatulot	0	0	0	1	1	
Toimintamenot	-357 050	-14 764	-371 814	-387 250	-15 436	104,2
Henkilöstömenot	-4 121	-656	-4 777	-4 790	-13	100,3
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-13	-13	
Henkilösivumenot	-4 121	-656	-4 777	-4 777	0	100,0
Eläkemenot	-4 121	-656	-4 777	-4 777	0	100,0
Palveluiden ostot	-352 903	-14 108	-367 011	-382 458	-15 447	104,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-1	-1	
Avustukset	-26	0	-26	-20	6	76,0
Muut toimintamenot	0	0	0	19	19	
Toimintakate	-356 050	-14 764	-370 814	-386 275	-15 461	104,2
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	0	0	
Kokonaiskustannukset	-356 050	-14 764	-370 814	-386 275		

Sosiaali- ja terveystalvet 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	1 000	0	1 000	975	-25	97,5
Tuet ja avustukset	1 000	0	1 000	974	-26	97,4
Muut toimintatulot	0	0	0	1	1	
Toimintamenot	-348 493	-14 154	-362 647	-378 068	-15 421	104,3
Henkilöstömenot	-3 993	-654	-4 647	-4 641	7	99,9
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-13	-13	
Henkilösivumenot	-3 993	-654	-4 647	-4 628	20	99,6
Eläkemenot	-3 993	-654	-4 647	-4 628	20	99,6
Palveluiden ostot	-344 500	-13 500	-358 000	-373 447	-15 447	104,3
Muut toimintamenot	0	0	0	19	19	
Toimintakate	-347 493	-14 154	-361 647	-377 093	-15 446	104,3
Kokonaiskustannukset	-347 493	-14 154	-361 647	-377 093		

Palo- ja pelastustoimi 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintamenot	-8 557	-610	-9 166	-9 182	-15	100,2
Henkilöstömenot	-128	-2	-130	-150	-20	115,3
Henkilösivumenot	-128	-2	-130	-150	-20	115,3
Eläkemenot	-128	-2	-130	-150	-20	115,3
Palveluiden ostot	-8 403	-608	-9 011	-9 012	-1	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-1	-1	0
Avustukset	-26	0	-26	-20	6	76,0
Toimintakate	-8 557	-610	-9 166	-9 182	-15	100,2
Kokonaiskustannukset	-8 557	-610	-9 166	-9 182		